

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 8. februar 2021

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om politiets virksomhed

(Ophævelse af udløbsklausul for udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud)

[af justitsministeren (Nick Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkepartis, Enhedslistens og Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3, og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 og 4 til lovforslaget.

2. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, S, KF, SIU og JF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, RV, EL, IA, Sikandar Sidique (UFG) og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1 og 3 og imod ændringsforslag nr. 2 og 4.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1 og 3.

Et *tredje mindretal* i udvalget (NB) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 2 og 4 og imod ændringsforslag nr. 1 og 3.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (Jens Rohde (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 3 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 2 og 4.

Liberal Alliance, Alternativet og Sambandsflokkurin havde ved betænkningens afgivelse ikke medlemmer i udval-

get og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at ud af 231 zoneforbud er langt størstedelen givet til udenlandske statsborgere. Kun seks af zoneforbuddene er givet til danskere. Efter DF's opfattelse er seks forbud ikke mange, men dog seks for mange. For det er ikke DF's indtryk, at to danske hjemløse, der har fundet sammen for at finde tryghed gennem natten, udgør nogen utryghed over for andre. Derfor ønsker DF at undtage danske statsborgere fra zoneforbuddet, så det rammer de personer, der har været den store udfordring, nemlig romaer, som har skabt utryghed i visse dele af de store byer i Danmark. Derfor har DF stillet ændringsforslag om det.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at SF anerkender behovet for at undgå lejre af mere permanent karakter i parker og på Amager Fælled, hvor der har været udfordringer.

SF anerkender ligeledes, at permanente lejre ikke er kønne, og at de kan skabe utryghed i det lokalsamfund, hvor de er etableret.

Samtidig er det heller ikke en holdbar løsning, at mennesker fra andre lande – og det er jo dem, der hyppigst rammes af loven – kommer til Danmark og hutler sig igennem på gaden. Men løsningen bør være at skabe tilbud, der hjælper dem hjem, i stedet for at straffe dem.

SF var imod, da Folketinget for år tilbage vedtog loven, som gav justitsministeren bemyndigelse til at fastsætte reg-

ler om zoneforbud i en kommune i tilfælde af utryghedsskabende lejre. SF's modstand skyldtes, at vi var bekymrede for, at det ville gøre forholdene for vores hjemløse endnu mere utålelige, ligesom vi fandt retssikkerheden betænkelig.

I praksis gav lovforslaget da også en række problemer. Vi så, hvordan hjemløse, der lå samme sted og sov, blev ramt af loven. Det førte til, at vi i sommeren 2019 aftalte visse justeringer sammen med regeringen, sådan at forbuddet mod utryghedsskabende lejre nu kun omfatter lejre af permanent karakter, som skaber utryghed, og dermed ikke rammer den enkelte hjemløse, som er tvunget til at overnatte på gaden. Samtidig gav vi politiet mulighed for give en advarsel i stedet for et egentligt zoneforbud. Det var skridt i den rigtige retning, og vi aftalte også at se på sagen igen i foråret 2021.

SF så dog gerne, at politiets mulighed for at give en advarsel i førstegangstilfælde blev til et krav. Hvis politiet altid skal give en advarsel i førstegangstilfælde, vil det sikre, at sårbare mennesker kan undgå at kriminalisere sig selv og i stedet få en mulighed for at rette op. Derfor har vi stillet det som et ændringsforslag til lovforslaget.

Idet ændringsforslaget ikke ser ud til at samle opbakning, vil SF heller ikke permanentgøre loven. SF finder endvidere, at det var at foretrække, at loven var blevet evalueret, før lovændringen bliver vedtaget, ikke efter.

Nye Borgerlige

Nye Borgerliges medlem af udvalget bemærker, at partiet ikke kan støtte lovforslaget, da ændringsforslaget om, at danske statsborgere skal undtages, ikke ser ud til at blive vedtaget.

NB bemærker, at bestemmelsen om at udvide bemyndigelsen til at fastsætte regler om zoneforbud alene eksisterer, fordi der har været et problem med udenlandske personer, der etablerer lejre og udviser utryghedsskabende adfærd. Dette bør det efter NB's opfattelse løses ved at knytte retten til at leve i det fri til det danske statsborgerskab.

NB mener ikke, at danske hjemløse, der ønsker at leve fredeligt og ordentligt på gaden, skal bære risikoen for at blive forvist fra det offentlige rum, fordi politikerne ikke tør gribe fat om nældens rod og løse udlændingepolitikken fra bunden.

Det er i denne sammenhæng ikke tilstrækkeligt, at justitsministeren vurderer, at kun få danske hjemløse vil blive ramt af zoneforbuddet, da NB ikke mener, at danske hjemløse skal bære den risiko overhovedet.

Det bemærkes, at også EU-borgere, der ikke besidder fornødne midler til at sørge for egen forsørgelse under deres ophold, ikke har opholdsret efter opholdsdirektivet, hvorfor myndighedernes manglende håndhævelse af dette ikke bør lægges over på danske hjemløse.

Det forekommer endvidere uden fornuft, at det vurderes, at Danmarks internationale forpligtelser her stiller sig i vejen for at begrænse et lovforslag til kun at omfatte udlændinge.

På denne baggrund stemmer NB hverken for eller imod lovforslaget.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (SF, RV og EL), tiltrådt af et *mindretal* (IA, Sikandar Siddique (UFG), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) og Jens Rohde (UFG)):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»**Forslag**
til

Lov om ændring af lov om politiets virksomhed (Ophævelse af udløbsklausul og krav om advarsel for udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud).«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 3]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (NB):

Til titlen

2) Titlen affattes således:

»**Forslag**
til

Lov om ændring af lov om politiets virksomhed (Ophævelse af udløbsklausul og undtagelse af danske statsborgere for udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud).«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Af et *mindretal* (SF, RV og EL), tiltrådt af et *mindretal* (IA, Sikandar Siddique (UFG), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) og Jens Rohde (UFG)):

Ny paragraf

3) Før § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 23 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. De i stk. 2 nævnte zoneforbud, der omfatter en kommune, kan alene meddeles, såfremt den pågældende tidligere har været meddelt en advarsel om et sådant zoneforbud.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.«

[Krav om advarsel forud for meddelelse af zoneforbud, der omfatter en kommune]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (NB):

Ny paragraf

4) Før § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 02

Til nr. 4

I lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 23 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. De i stk. 2 nævnte zoneforbud, der omfatter en kommune, kan alene meddeles til udenlandske statsborgere.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.«

[Undtagelse af danske statsborgere fra meddelelse af zoneforbud, der omfatter en kommune]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer en ændring af lov om politiets virksomhed (politiloven). Det foreslås på den baggrund, at lovforslagets titel ændres, således at titlen afspejler, at lovforslaget ud over ændringer i lov om ændring af lov om ændring af lov om politiets virksomhed også ændrer lov om politiets virksomhed (politiloven) som konsekvens af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer en ændring af lov om politiets virksomhed (politiloven). Det foreslås på den baggrund, at lovforslagets titel ændres, således at titlen afspejler, at lovforslaget ud over ændringer i lov om ændring af lov om ændring af lov om politiets virksomhed også ændrer lov om politiets virksomhed (politiloven) som konsekvens af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at der efter § 23, stk. 2, i lov om politiets virksomhed indsættes som et nyt stk. 3, at det er en betingelse for meddelelse af zoneforbud, der omfatter en kommune, at den pågældende person tidligere har været meddelt en advarsel om et sådant zoneforbud mod etablering af og ophold i en utryghedsskabende lejr. Det er ikke et krav, at advarslen om zoneforbud for en kommune og et zoneforbud for en kommune er meddelt for etablering af og ophold i samme utryghedsskabende lejr. Det nugældende stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Ændringsforslaget indebærer, at der efter § 23, stk. 2, i lov om politiets virksomhed indsættes som et nyt stk. 3, at justitsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud, der omfatter en kommune, alene skal omfatte udenlandske statsborgere. Der vil herefter ikke være adgang til at fastsætte regler om, at danske statsborgere kan meddeles et zoneforbud, der omfatter en kommune. Det vil i praksis indebære, at politiets nuværende adgang til at meddele zoneforbud, der omfatter en kommune, som fastsat i ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, skal revideres, således at bestemmelsen alene omfatter udenlandske statsborgere og ikke også danske statsborgere. Det nugældende stk. 3 bliver herefter stk. 4.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 11. november 2020 og var til 1. behandling den 11. december 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 25. september 2020 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 582 (2019-20). Den 11. november 2020 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 2 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Leif Lahn Jensen (S) Jeppe Bruus (S) Julie Skovsby (S) Kasper Roug (S) Rasmus Stoklund (S)

Annette Lind (S) Kristian Hegaard (RV) nfm. Jens Rohde (UFG) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Theresa Berg Andersen (SF) Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) Sikandar Siddique (UFG) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Aki-Matilda Hoegh-Dam (SIU) Sjúróður Skaale (JF) Preben Bang Henriksen (V) fmd. Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V)

Inger Støjberg (V) Morten Dahlin (V) Michael Aastrup Jensen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Peter Skaarup (DF)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) Karina Adsbøl (DF) Naser Khader (KF) Marcus Knuth (KF) Pernille Vermund (NB)

Liberal Alliance, Alternativet og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	41	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7
Nye Borgerlige (NB)	4		